

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č. 5

VYSOKÉ
NAD
JIZEROU

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Ochotnické divadlo jako jedna z forem ŽUČ je prokazatelně pozitivní kvalitou v životě společnosti, je její součástí a žádoucí formou využívání volného času v zájmu harmonického, rozumového a citového rozvoje osobnosti. Pomáhá také vytvářet socialistický životní styl. Je třeba si uvědomit, že člověk, který je obklopen svým každodenním životem – a ten ho víceméně nutí pasivně přebírat jeho jevy – sám píše, maluje, zpívá, recituje, hraje divadlo atd. Činí tak často s velkým nábojem citovým, který je výrazem vlastních prožitků a zážitků.

Program :

VČERA - 21. října - ÚTERÝ

- 9,00 - Seminář o představení Zelenkových Námluv - malý sál Krakonoše
- 13,30 - Rozloučení s DS OB Černěves v Krakonoši
- 14,30 - Vítání DS J.K.Tyl Konst. Lázně na MěNV
- 14,45 - Dechovka před Krakonošem
- 15,00 - Vítání DS J.K.Tyl Konst. Lázně před Krakonošem
- 16,00 - Divadelní představení - Mrštíkové: Maryša
- 19,30
- 22,00 - Setkání souboru s patrony na Větrově

DNEŠ - 22. října - STŘEDA

- 9,00 - Seminář - malý sál Krakonoše
- 13,30 - Rozloučení s DS ZK ROH Mor. skláren Květná
- 14,30 - Vítání DS Vysoká Libeň na MěNV
- 15,00 - Vítání DS Vysoká Libeň před Krakonošem

/pokračování str.2/

POSLÁNÍ OCHOTNICKÉHO DIVADLA V SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI

Společensky významné tedy je, že amatér v kterékoliv oblasti, tedy i v divadle, už pouhou činností či aktivitou produkuje jistou kvalitu tvůrčího charakteru. Důraz tedy klademe na aktivitu tvůrčí, která oživuje, přetváří a modeluje svět kolem sebe. Ne podle přijatých názorů, ale v souladu se svými názory, pocity a fantazií. Napodobování, kopírování, reprodukování je tak v rozporu se samou podstatou a smyslem ochotnického divadla. Divadlo samo pak má mezi ostatními uměleckými aktivitami specifické místo, protože jeho jádrem je jednání, aktivita, čin člověka v dramatické situaci s cílem proměnit své představení. Z uvedených důvodů docenujeme samotný proces divadelní tvorby a přenášíme pozornost na to, co ochotník sám při své divadelní práci poznává, jak tato činnost při studiu hry působí na osobnost tvůrce. Tím vyrůstá i celá oblast tzv. psychického odpočinku a regenerace. Jde o obsáhlou oblast související s využitím volného času /otázky vývoje osobnosti člověka, seberealizace, kolektiv při využití volného času atd./.

/pokračování str.2/

B1.202/

/pokračování ze str.1/

- 16,00 - Divadelní představení -
19,30 Karel Čapek: Matka
22,00 - Setkání souboru s patrony
na Větrově

ZÍTRA - 23.října - ČTVRTEK

- 9,00 - Seminář o Čapkově Matce
- malý sál Krakonoše
13,30 - Rozloučení s DS J.K.Tyl
Konst.Lázně v Krakonoši
14,30 - Vítání DS J.K.Tyl Mezi-
městí na MěNV
14,45 - Dechovka před Krakonošem
15,00 - Vítání DS J.K.Tyl Mezi-
městí a DS Krakonoš Vyso-
ké n/J před Krakonošem
16,00 - Divadelní představení -
19,30 O.Daněk: Svátba snatkového
podvodníka
22,00 - Setkání souboru s patro-
nem na Větrově

DRAMATICKÉ DÍLO KARLA ČAPKA:

Lásky hra osudná	1916/s J.Čapkem/
Loupežník	1920
R.U.R.	1920
Ze života hmyzu	1921/s J.Čapkem/
Věc Makropulos	1922
Adam Stvořitel	1927/s J.Čapkem/
Bílá nemoc	1937
Matka	1938

ČAPEK O DIVADLE:

Nebojím se kovat ctihodnou větu, že divadlo školou života. Mezi všemi uměními má divadlo charakter výrazně kolektivní; rodí se z kolektivní, organizované spolupráce a je kolektivně prožíváno. Divadlo je, nebo má býti školou souhry, stáku, lidského společenství; na jeho vzniku i v jeho konečné realizaci se vyjadřuje jemnost, přesnost i dramatická vztahů mezi lidmi.

Kdo chce dokazovat, ten se obyčejně dívá málo a špatně; místo zkušenosti klade ideje a místo světa pomyslnou konstrukci. Kdyby autoři přestali poučovat, mohli by začít učit se sami - hlavně pozorovat a poznávat.

/pokračování ze str.1/

Protože pak ochotnický soubor výsledky své práce předvádí divákům /divadlo bez diváka není možné/, vzniká celá škála problémů divadelně estetických. Tím spíše, že často ochotnické představení tvoří významnou společenskou událost v místě svého působení. V neposlední řadě jde o otázky metodické při pomoci ochotníků, kteří k divadlu přistupují, aniž by byli odborně připraveni /dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie apod./.

Vidíme, že poslání ochotnického divadla samo vytváří už jen v těchto naznačených směrech program a náplň práce pro současnost i budoucnost. Divadelní ochotníci navzdory všem prognózám o jejich zániku v moderní společnosti rychlých aut, husté sítě divadel, kin a televize přinášejí nenahraditelné zážitky a poznání jak jim samotným tak i svým divákům. Významně se tak podílí na budování socialistických vztahů mezi lidmi.

Dr.Zdeněk Kokta

Včera navštívil národní přehlídku VZDS Dr.Karel Čepička, CSc., náměstek ministra školství České socialistické republiky. Po pořadateli přehlídky bylo ctí jej ve Vysokém nad Jizerou přivítat.

SEMINÁŘ O PŘEDSTAVENÍ SOUBORU Z ČERNĚVSI

Soudruh Karel Dittler seznámil semináristy s činností souboru v minulém období. Upozornil na obtížnost ne příliš kvalitního Zelenkova textu hry Námluvy, obtížnost vytěžit z něj komediální situace na scéně směřující ve svém sledu nejen k bránici, ale svým smyslem i k myšlení diváka.

Záznam představení pořízený využitím ampexu a sledovaný při semináři odhalil nedostatky v aranžmá, statickosti a malou vynalézavost v hlasovém i pohybovém projevu herců.

Režisér představení vysvětlil situaci nastalou při výběru hry a zveřejnil některé okolnosti vzniku černěvesské inscenace.

V závěru semináře proběhla krátká polemika týkající se současného stavu naší dramatické tvorby.

-kdo-

Opět je zde televize

Od včerejška je ve Vysokém nad Jizerou více členná skupina pracovníků Čs.televize. Nejprve natáčeli před budovou Krakonoše vítání ochotnického souboru ze západočeských Konstantinových Lázní. Televizní štáb u nás pobyde ještě dva dny.

Vyšší postava, s prošedivělou hlavou, stále se usmívající. Věkem tak kolem pětapadesátky ... a velký milovník ochotnického divadla. Tvr-
dá práce v zemědělství/už hezkou řádku let jezdí na traktor/mu ni-
jak neubrala na síle a duševní svě-
žesti. Zkrátka nenapravitelný opti-
mista co se týká divadla. Hovořit
s ním o divadle zní jako báseň, prá-
vě tak jako o práci.

Se souborem z Bystré u Poličky
ve Vysokém pobýval šestkrát, třikrát
navíc bez nich.

"Za ta léta co sem jezdím, jsem se
utvrdil v názoru, že našesetkání,
přehlídka vesnických divadelníků,
má neopakovatelnou atmosféru.
Člověk se tu cítí víc než doma.

A pokud budu hovořit o nás, "Horá-
cích", máme k sobě obzvlášť blízko."

Před nějakým časem si ve Vysokém
Jiří Němec pobyl tři měsíce. Upou-
tán na lůžko v ústavu pro chirurgii
ruky. Přesto, že to pro něho nebylo
lehké, rád vzpomíná ...

"Byl jsem opravdu šťasten z po-
zornosti členů divadelního souboru
Krakonoš, kteří za mnou přicházeli
pobejt. Upřímná slova byla povzbuze-
ním, dokonce se zpívalo."

Jak už jsme uvedli, soubor z By-
stré u Poličky ve Vysokém hrál še-
stkrát. A nebyly to vždy dny plné
slunce.

"Pro vesnického ochotníka je pře-
hlídka školou, kde se učíme rozpo-
návat co je dobré a co horší. Jsou
dnes mezi námi pamětníci, kteří by
mohli potvrdit kolikrát náš soubor
odcházel posmutnělý. Ale za rok jsme
tu byli znovu. Drželi jsme se slov
velkého českého herce Václava Vydry
inscenace. Folklórní soubor s cimbálovou
který řekl, že každý herec má být
skromný a drný. A vůbec: ve Vysokém
nejde o to vyhrát, ale zúčastnit se.

Láska Jiřího Němce k divadlu
vskutku obdivuhodná. Uznejte sami.
V září všude zemědělci vystupňová-
vali tempo při sklizni všeho co se
urodilo. Dvanácti i více hodinové
pracovní směny traktoristy Nemce
byly spíše pravidlem. I tak si na-
šel čas pro divadlo. Letos ochotní-
ci z Bystré odpočívali, ale už stu-
dují novou hru. Pohádku J. Švarce
"Drak". Proč si vybrali právě Švar-
cova Draka? Boj proti hnědému moru
je stále ještě aktuální. /mk/

Jako čtvrtý soubor se představil

na národní přehlídce další nováček,

divadelní soubor Karla Högra ZK ROH

Moravských skláren Květná. Přijel

s Maryšou bratří Mrštíků, se hrou,

která je trvalým vkladem klasického

odkazu a má a bude mít svoje pevné

místo v dramaturgii našich divadel.

Dokonalá stavba hry, dramatické postavy,

které dávají veliké herecké příležitosti,

možnosti uplatnit celý soubor ve hře, to

jsou důvody, proč je Maryša tak oblíbená

na našich jevištích. A to je jistě důvod,

proč ji nastudoval soubor z Květné s pro-

fesionální pomocí zkušeného režiséra

Pavla Rímského.

R E C E N Z E

Režie vcelku správně vystihla možnosti

souboru, který - v tak velkém množství

postav a postavíček - připravil divákům

příjemný večer. Vhodné obsazení hlavních

postav, navození atmosféry, smysl pro pou-

stav a aranžmá, to jsou klady režie náročné

inscenace. Folklórní soubor s cimbálovou

muzikou v některých místech vhodně a funk-

čně oživil hru, bohužel režisér nezvá-

žil míru jejich použití jak v prvním obra-

ze, tak hlavně v závěru, kdy vystoupení

po děkovačce zcela smazalo katarzi hry.

První vystoupení souboru na NP bylo tedy

úspěšné a můžeme se jen těšit na další

shledání.

porota

Bl.205/80

DALŠÍ "NOVÁČKOVSKÝ" ROZHOVOR

včera Krakonoš přivítal posledního nováčka letošní přehlídky: DS J.K.Tyl OB Konstantinovy Lázně. O rozhovor jsme požádali vedoucího OB Svatopluka KUBÁTA, jehož průběžně doplňovali i další členové souboru.

1. Jaké jsou pocity souboru z dosavadního krátkého pobytu ve Vysokém?
- To, co jsme zatím zažili, je pro nás nové a krásné. Krásné přijetí, velký dojem ze spojení uvítání s natáčením televize. Všechno je pořádateli perfektně připraveno. Je tu na každém kroku cítit, že zdejší lidé si nesmírně cení ochotnické práce a že pro divadlo žijí.

2. Jakou inscenaci připravujete v nejbližší době?
- Připravujeme Jílkova Silvestra. Zatím je ve stadiu zkoušek, ale chtěli bychom s ním vystoupit už na okresní přehlídce, která proběhne v polovině listopadu. A samozřejmě uděláme vše proto, abychom se příští rok opět dostali až do Vysokého, i když víme, že to vůbec nebude snadné. Hrajeme v nevalných podmínkách, ale překonáváme problémy, protože hrajeme z lásky k divadlu a také proto, abychom udělali radost našim lázeňským hostům.

3. Jaký je váš názor na spolupráci amatérů s profesionály?

- Spolupráce ochotníků s profesionály má vliv na výsledek práce. Myslím, že by každý amatérský soubor měl mít svého profesionálního patrona, protože to vede ke zvýšení úrovně. My máme štěstí, že můžeme spolupracovat se s. Stříbrnou z plzeňského divadla. A ceníme si její pomoci o to víc, že nám ji poskytuje zadarmo. Chybou podle mého názoru totiž je, že někdy profesionálové práci s amatéry dělají víc než z lásky k věci pro svůj finanční prospěch.

Děkujem za rozhovor a přeje šťastný vstup na vysocká prkna.

Uvádíme na správnou míru jeden chybný údaj, který "spáchala" naše programová brožura: režisérem včerejší inscenace Maryši byl Pavel RÉVAY za odborné spolupráce Pavla RÍMSKÉHO, režiséra Div. brí Mrštíků v Brně, /a nikoliv P. Rímský sám, jak bylo uvedeno/.

Desatero porotce amatérského divadla

/pro potřebu žáků porotců LKVČK
zoracoval PhDr. Milan Obst, CSc./

6/ Porotce by měl posoudit představení v celku i jeho jednotlivé složky. Ideální postup je od vytčení základních měřítek k posudku dramaturgického výběru hry, režie, herecké složky, výtvarné stránky, hudby, choreografie a dalších složek inscenace. Předmětem hodnocení se může stát i reakce publika, propagace představení, tištný program, zařízení divadla. Dále pak i činnost souboru v delším časovém úseku, vzdělávací akce souboru atd. Při tomto hodnocení jednotlivých složek je důležité vždy odpovídat na otázku, jak vytváření postav, scéna, hudba atd. slouží určitému záměru představení. Jen tak lze stanovit hodnotu těchto složek. Neexistuje nějaká absolutně správná výslovnost, gestikace, aranžmá, osvětlování atd., nýbrž vše lze posoudit jen vzhledem k představení jako celku. V tomto celku nabývají jednotlivé složky určité funkce, tu je třeba poznat a hodnotit.

7/ Důležitým úkolem poroty v amatérském divadle je poradit, jak soubor s danými reálnými možnostmi může dělat kulturně užitečnou práci. Dobré i výtečné divadlo se dá dělat s minimem technických prostředků. Je častá chyba souborů, že si kladou úkoly nad své síly, zejména pokud jde o technickou náročnost představení. Moderní divadlo nás učí, že jednoduchými prostředky ale na základě živé představitivosti a nápaditosti lze vytvářet velmi bohatá a působivá představení. Základem vždy zůstává herec a nekonečné množství jeho pohybových, mimických, hlasových projevů a nekonečné množství různých typů herecké souhry.

/pokračování v čísle 6/

Náš milý Krakonoš - Pepík Tomeš - se může konečně uklidnit a již se nemusí zamýšlet nad svou kapacitou. Omlouváme se mu za nepřesné oznámení v minulém čísle. Odvážné členky místního souboru neměly včera v úmyslu nocovat v Krakonošovi,

/ale jak jsme se mohli i přesvědčit/ v divadelní budově Krakonoš. -red-

VĚTRNÍK, zpravodaj XI. národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních souborů. Vydává PV NP VZDS. Číslo 5. Redakce: Alena Gasparičová, Karla Dörrov, Miloš Kerpl.